

GAT

GAZDASÁG ÉS TÁRSADALOM

**Lentner Csaba–Kovács Róbert: A „magyar multik” pénzügyi stratégiái
Kelet-Közép-Európában**

**Prugberger Tamás: A jog működésének korlátai Magyarországon a gazdaság
globalizált szociál-liberálkapitalista belső és külső környezetében**

Szabady Balázs: Egyéni racionalitás, közösségi racionalitás, erkölcs

Juhászné Szima Mária: A döntésvégrehajtás tényezőiről

Eőri Teréz: A XXI. század vidékfejlesztő mezőgazdasága

Menyhay Imre: Eretnekség a közgazdaságtudományokban

Nagy Pongrác: Kétezernégy december ötödike

**Nádasdi Ferenc–Lasányi János: A Janus-arcú versenyképesség
(Dr. Lentner Csaba tanulmányai)**

2005/1

Társadalomtudományi folyóirat

A szerkesztőbizottság tagjai:

Dr. Andrassy Adél egyetemi docens,
Dr. Dézsy József egyetemi tanár (Bécs),
Dr. Fecske Mihály egyetemi tanár,
Dr. Gidai Erzsébet egyetemi tanár
(a szerkesztőbizottság elnöke),
Dr. Lentner Csaba egyetemi docens

Megjelenik félévente

GT

A szedést Bosnyákovits Józsefné készítette,
a tördelés Takács Eszter munkája.

A nyomtatás 2005 decemberében készült.

Szerkeszti: Kormányosné Arany Krisztina

Felelős kiadó: Dr. Gidai Erzsébet

Kiadja a „Prognózis 2000” Alapítvány

ISSN 0865 7823

Tartalom

GAZDASÁG 7

Lentner Csaba–Kovács Róbert:

A „magyar multik” pénzügyi stratégiái Kelet-Közép-Európában –
különös tekintettel Romániában 7

TÁRSADALOM ÉS POLITIKA 29

Prugberger Tamás:

A jog működésének korlátai Magyarországon a gazdaság globalizált
szociál-liberálkapitalista belső és külső környezetében 29

Szabady Balázs:

Egyéni racionalitás, közösségi racionalitás, erkölcs 58

Szima Mária:

A döntésvégrehajtás tényezőiről 75

Eőri Teréz:

A XXI. század vidékfejlesztő mezőgazdasága 84

Menyhay Imre:

Eretnekség a közgazdaságtudományokban 93

Nagy Pongrác:

Kétezernégy december ötödike 131

KÖNYVSZEMLE 136

Nádasdi Ferenc–Lasányi János:

A Janus-arcú versenyképesség (Dr. Lentner Csaba tanulmányai) 136

Nádasdi Ferenc–Lasányi János

A Janus-arcú versenyképesség (Dr. Lentner Csaba tanulmányai)

Az utóbbi időben a hazai érdeklődés középpontjába került Magyarország gazdasági teljesítménye és nemzetközi versenyképessége. A témáról ellentmondó elemzések, nyilatkozatok, adat-összeállítások és csoportosítások láttak napvilágot.

Az elhangzott elemzések egyik végpontján azok a vélemények állnak, amelyek szerint Magyarország az utóbbi időszakban elveszítette korábbi előnyeit más, felvételre került országokkal szemben. Az álláspontok másik része szerint: volt ugyan némi elmaradás a nemzetközi versenyképességben, ez azonban nem volt jelentős, mert ezekben túlnyomóan külső gazdasági és monetáris tényezők játszottak szerepet.

Az egyes nézetek képviselői sokrétű és gazdag statisztikai adat és egyéb elemzési számítást hoztak fel saját álláspontjuk erősítésére és igazolására.

A problémakör áttekintésének módszertanában azonban fontos problémák adódtak. A legfontosabb az volt, hogy a versenyképesség működési és módszertani vizsgálatához – lévén rendkívül heterogén témakörrel van szó – nem mindig elégséges és objektív adatot adó módszer a statisztikai adatok egyedüli elemzése.

A versenyképességi problematikánál messze egyszerűbb területeken is lényegesen sokrétűbb elemzéseket alkalmaznak – még a megközelítést adó vizsgálatok során is.

A „lágy tudományok” körébe tartozó értékelemzés alkalmazása során is igen fontos a gazdasági folyamatok funkció analízise (elemzése), ami összefügg – több más rendező elv mellett – a mutatószámok kiválasztásánál alkalmazott módszerek különbözőségével, továbbá az

egyes hatótényezők súlyát és szerepét egymástól eltérő eljárások alkalmazásával történő számításánál.

Mivel Magyarország reálgazdasági teljesítménye és relatív versenyképességének alakulása meglehetősen ellentmondásosan alakult a nemzetközi összehasonlításban – szükségesnek látszik messze szélesebb perspektívából szemlélni az okokat és hatótényezőket.

Az áttekintő munka azonban mindenképpen szükségessé tenné olyan összefoglaló dolgozatok széleskörű elterjesztését, amelyek folyamatában lennének képesek a jelenlegi helyzetet áttekinteni és mind a belső gazdasági fejlődés menetét, mind a külső tényezők magyarországi megjelenési behatásait elemezni. Forrásokat keresve bukkantunk dr. Lentner Csaba 2005-ben megjelent munkája: a „Rendszerváltás és Pénzügypolitika” c. művére. (Akadémiai Kiadó, Budapest, 2005. 1–305.)

Az igen nagy gondossággal és körültekintéssel megírt könyv a gazdasági fejlődés és perspektíva egyik alapkérdésével, a pénzügypolitikával foglalkozik ugyan, de a versenyképesség egyik jelentős feltételét a szabályozási környezet korszerűsítését tárgyalja igen figyelemre méltóan, ami a mai magyar gazdasági fejlesztés egyik alapvető feladata. A tudományosan is jól megalapozott munka igen jól kapcsolódik még a gazdasági növekedés vállalkozás-barát jellegének erősítésével, a vállalkozás-alapítás költség – és időszükségletének rövidítésével, a csődtörvény korszerűsítésével is. Mindezek – természetesen – egy szerény újságciikk keretében nem fejthetők ki, de felhívhatja mind a szakemberek, mind az ország gazdasága iránt érdeklődők figyelmét egy más oldalról induló gazdaság-szemlélet létjogosultságára. Ugyanakkor, a könyv egy másik jelentős irányvonalát sem szabad elfelejteni, mely szerint az EU-hoz való gazdasági kapcsolódás minden eleme a magyar gazdaság további előrelépését eredményezheti a versenyképesség távlataiban is.

Ez pedig, mind a közgazdászoknak, mind az ország minden állampolgárának alapvető érdeklődésére számíthat. A könyvben található egyik Széchenyi idézet is erre utal:

„A múlt elesett hatalmunkból, de a jövő urai vagyunk”. Ezen az idézeten pedig gondolkodjunk el, és azokon is, amit a szerző ebben az igen jelen könyvben nekünk felajánl...

Javasoljuk ezért a könyv alapos tanulmányozását és a nyert sokrétű elgondolások gyakorlatban való megvalósításának megfontolását.